Filip Schneider: Romský bigbít v Československu 60. a 70. let v etnomuzikologické perspektivě

Posudek vedoucího bakalářské práce

Ke kontextu práce: Když Filip ve 2. kapitole (Positioningu) píše, jak nadšeným etnomuzikologem byl od samého začátku studia, je to pravda. Účastnil se naprosté většiny kurzů, včetně mezinárodní letní školy o romské hudbě atd. Zkoumal, psal i diskutoval. Jeho dva texty jsou dokonce v právě vydaných *Pražských hudebních světech* (Karolinum 2013). Zároveň musím ale bohužel potvrdit, že „svou bakalářskou práci zpracoval samostatně“, tedy že jsem na ni neměla prakticky žádný vliv: nadšeně jsem odsouhlasila téma (dosud absolutně neznámé), letmo jsme probrali metodologii a obstarala jsem kontakt na jednoho narátora. O odevzdání práce – tedy o tom, že vznikla - jsem se dověděla automaticky generovaným hlášením sisu. Z této pozice je tedy můj posudek.

Teoretické ukotvení ve třetí kapitole je pěkné, a na první čtení i výklad metodologie: Filip přebírá z orální historie metodu narativního rozhovoru se třemi (svou podstatou poněkud odlišnými) hudebníky. Osobitě ohraničuje zkoumaný hudební styl (s. 12), což bývá v etnomuzikologii jedním z oříšků. Poměrně pěkné i představení narátorů ve 4. kapitole.

Největší zklamání mi přinesla 5. kapitola – „Koncepty“. V ní se Filip snaží porovnat základní rysy poněkud odlišného hudebního stylu – rompopu – jak o něm píšu ve starších textech, s vlastními zjištěními, týkajícími se romského bigbítu, jak je získal na základě rozhovorů.

Především se ukazuje, že narativní rozhovor není pro otázky po konceptech úplně nejvhodnější; polostrukturovaný by přinesl jistě mnohem víc jemnějších informací. (Viz např. bakalářská práce J. Máry o autorském právu, vycházející také z rozhovorů se třemi hudebníky: poznatky jsou nesrovnatelné kvality.) Navíc je pochopitelně poněkud sporná i samotná komparace hudebníků odlišných stylů (v rompopu, primárně stylu „Romů pro Romy“, jde mnohem víc o komunikaci s romskými posluchači), a k tomu v odlišné době.

Zároveň ale Filip rezignovat na to, k čemu se hlásil zpočátku (s. 11), totiž k historicko-etnografické „strategii“. O historickém aspektu romského bigbítu, totiž „jak to bylo“, nebo přinejmenším „jak říkají účastníci, že to bylo“, o podrobnějším časovém zařazení, o příležitostech provozování, o posluchačích… jsem se nedozvěděla skoro nic. To by přitom bylo naprosto nové, neznámé – a je otázka, jestli to ještě někdy někdo zjistí. Naopak výroky o tom, že hráli všichni harmonicky bohatší hudbu, než je běžné u neromských muzikantů, nejsou zrovna překvapivé, stejně jako fakt provozování hudby v kontextu rodiny, nebo koncept profesionality.

Shrnutí: bakalářská práce Filipa Schneidera měla svým tématem i intelektuální autora potenciál být mimořádnou. Tou se bohužel nestala. Nicméně splňuje slušný „řemeslný“ standart; navrhuji ji hodnotit jako velmi dobrou.

Praha 19. 8. 2014 Doc. PhDr. Zuzana Jurková, PhD.